

Četrtek, 18. april 2013

Regionalno sodelovanje in dvostranska vprašanja

33. poudarja pomen dobrih sosedskih odnosov in pozdravlja konstruktivno vlogo Črne Gore v regionalnem sodelovanju, zlasti njeno dejavno udeležbo v številnih regionalnih pobudah v Jugovzhodni Evropi; izreka pohvalo Črni Gori za vzdrževanje dobrih dvostranskih odnosov z vsemi sosednjimi državami; vendar obžaluje, da ima Črna Gora skoraj z vsemi sosedi še odprto vprašanje določitve meja; poziva k prizadevanjem za rešitev vseh preostalih odprtih vprašanj v dobrem sosedskem duhu ter poudarja, da je treba dvostranska vprašanja rešiti pred pristopom; znova poziva Komisijo in Svet, naj v skladu s pogodbama EU začneta razvijati splošno uporaben arbitražni mehanizem, namenjen reševanju dvostranskih vprašanj med državami pristopnicami in državami članicami;

34. pozdravlja nadaljevanje sodelovanja Črne Gore v okviru izvajanja sarajevske deklaracije, kar zadeva vprašanje beguncev in razseljenih oseb, zlasti sprejetje regionalnega stanovanjskega programa, ki je bil potrjen na regionalni konferenci donatorjev aprila 2012 v Sarajevu; poudarja, da je treba nadaljevati prizadevanja za rešitev odprtih vprašanj v tem procesu;

35. pozdravlja potezo Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Črne Gore in Srbije, ki so podpisale ministrsko izjavo in sporazum o regionalnem stanovanjskem programu ter se zavezale, da bodo program podprle s finančnimi sredstvi;

36. poziva Črno goro, naj svoje stališče o Mednarodnem kazenskem sodišču uskladi s skupnim stališčem EU o celovitosti Rimskega statuta;

37. pozdravlja ratifikacijo in uveljavitev sporazuma med EU in Črno Goro o vzpostavitvi okvira za sodelovanje Črne Gore v operacijah EU za krizno upravljanje;

o

o o

38. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladi in parlamentu Črne gore.

P7_TA(2013)0186

Poročilo o napredku Srbije za leto 2012

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 18. aprila 2013 o poročilu o napredku Srbije za leto 2012 (2012/2868 (RSP))

(2016/C 045/10)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 2. marca 2012,

— ob upoštevanju Stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma (SPS) med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami ter Republiko Srbijo, h kateremu je Evropski parlament dal soglasje 19. januarja 2011 in ki je na zadnji stopnji ratifikacije v državah članicah, in Začasnega sporazuma o trgovini in trgovinskih zadevah med Evropsko skupnostjo in Republiko Srbija, ki je začel veljati 1. februarja 2010, pa tudi Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nekaterih postopkih za uporabo Stabilizacijsko- pridružitvenega sporazuma med ES in Srbijo: postopki za uporabo sporazuma in začasnega sporazuma,

— ob upoštevanju Sklepa Sveta 2008/213/ES z dne 18. februarja 2008 o načelih, prednostnih nalogah in pogojih evropskega partnerstva s Srbijo in o razveljavitvi Sklepa 2006/56/ES ⁽¹⁾,

— ob upoštevanju sklepov Sveta za splošne zadeve z dne 28. februarja 2012 in sklepov Evropskega sveta z dne 1. marca 2012,

⁽¹⁾ UL L 80, 19.3.2008, str. 46.

Četrtek, 18. april 2013

- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 25. oktobra 2010, v katerih Svet poziva Komisijo, naj pripravi mnenje o prošnji Srbije za članstvo v Evropski uniji, sklepov Sveta z dne 5. decembra 2011 in sklepov Evropskega sveta z dne 9. decembra 2011, ki določajo pogoje za začetek pristopnih pogajanj s Srbijo, ter sklepov Sveta z dne 11. decembra 2012, kot jih je potrdil Evropski svet 13. in 14. decembra 2012,
 - ob upoštevanju mnenja Komisije z dne 12. oktobra 2011 o prošnji Srbije za članstvo v Evropski uniji (SEC(2011)1208) in sporočila Komisije z dne 12. oktobra 2011 z naslovom Strategija širitve in glavni izzivi v obdobju 2011–2012 (COM(2011)0666),
 - ob upoštevanju poročila Komisije o napredku Srbije za leto 2012 z dne 10. oktobra 2012 (SWD(2012)0333),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 10. oktobra 2012 z naslovom Strategija širitve in glavni izzivi v obdobju 2012–2013 (COM(2012)0600),
 - ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN 1244 (1999), svetovalnega mnenja Meddržavnega sodišča z dne 22. julija 2010 o skladnosti enostranske deklaracije o neodvisnosti Kosova z mednarodnim pravom in resolucije Generalne skupščine OZN z dne 9. septembra 2010, ki je potrdila vsebino mnenja in pozdravila pripravljenost EU, da spodbuja dialog med Beogradom in Prištino ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju skupne izjave s 6. medparlamentarnega srečanja EU-Srbija 27. in 28. septembra 2012,
 - ob upoštevanju sporazuma o ponovnem sprejemu med Evropsko skupnostjo in Republiko Srbijo z dne 8. novembra 2007 ⁽²⁾ in Uredbe Sveta (ES) št. 1244/2009 z dne 30. novembra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju tretjega poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o mehanizmu za spremljanje liberalizacije po odpravi vizumske obveznosti za države Zahodnega Balkana v skladu z izjavo Komisije z dne 8. novembra 2010, ki je bilo objavljeno 28. avgusta 2012 (COM(2012)0472),
 - ob upoštevanju Sklepa Sveta 2011/361/SZVP z dne 20. decembra 2010 o podpisu in sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Srbijo o vzpostavitvi okvira za sodelovanje Republike Srbije v operacijah Evropske unije za krizno upravljanje ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju končnega poročila, z dne 19. septembra 2012, misije omejenega obsega za opazovanje volitev Urada za demokratične ustanove in človekove pravice pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE/ODHIR), ki je opazovala parlamentarne in predsedniške volitve v Srbiji 6. in 20. maja 2012,
 - ob upoštevanju letnega poročila predsednika Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo z dne 1. avgusta 2012, ki je bilo 15. oktobra 2012 predstavljeno Generalni skupščini OZN,
 - ob upoštevanju svojih predhodnih resolucij,
 - ob upoštevanju člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker je Evropski svet 1. marca 2012 Srbiji dodelil status kandidatke EU, s čimer je ponovno potrdil njeno jasno evropsko prihodnost v skladu z zavezami EU celotni regiji Zahodnega Balkana,
- B. ker je bila v sklepih predsedstva Evropskega sveta, ki je potekal 19. in 20. junija 2003 v Solunu, sprejeta jasna zaveza do vseh držav Zahodnega Balkana, da se bodo lahko pridružile Evropski uniji, ko bodo izpolnile zastavljena merila; ker je bila ta zaveza obnovljena v novem soglasju o širitvi, ki je bilo potrjeno na Evropskem svetu 14. in 15. decembra 2006 in v sklepih Sveta z dne 25. oktobra 2010, pa tudi na ministrskem srečanju EU-Zahodni Balkan z dne 2. junija 2010;

⁽¹⁾ A/RES/64/298.

⁽²⁾ UL L 334, 19.12.2007, str. 46.

⁽³⁾ UL L 336, 18.12.2009, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 163, 23.6.2011, str. 1.

Četrtek, 18. april 2013

- C. ker je Srbija storila veliko za normalizacijo odnosov s Kosovom in si prizadeva, da bi v zadostni meri izpolnila politična merila in pogoje iz stabilizacijskega in pridružitvenega procesa;
- D. ker zgolj ena država članica EU še ni ratificirala stabilizacijskega in pridružitvenega procesa med EU in Srbijo;
- E. ker je treba Srbijo in vse države, ki si prizadevajo za članstvo v EU, soditi po njihovih lastnih dosežkih pri izpolnjevanju, izvajanju in spoštovanju istega sklopa meril;
- F. ker lahko Srbija odigra pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti in stabilnosti v regiji in bi morala ohraniti in krepi konstruktiven pristop k regionalnemu sodelovanju in dobrim sosedskim odnosom, saj je to izredno pomembno za postopek evropske integracije;
- G. ker bi bilo treba dvostranska vprašanja konstruktivno in v duhu dobrih sosedskih odnosov obravnavati čim prej v pridružitvenem procesu, po možnosti pred začetkom pristopnih pogajanj, pri tem pa upoštevati splošne interese in vrednot Unije; ker ta vprašanja ne bi smela ovirati oziroma se ne bi smela uporabljati za oviranje pristopnega procesa;
- H. ker je nova vlada Srbije potrdila svojo zavezo, da se bo še naprej zavzemala za evropsko vključevanje; ker je treba v tem smislu doseči dobre rezultate pri sprejemanju in izvajanju nujnih reform;
- I. ker je Evropska unija pravno državo postavila v središče svoje politike širitve;
1. pozdravlja poziv Sveta Komisiji, naj pripravi poročilo, takoj ko bo Srbija dosegla potrebno stopnjo izpolnjevanja meril za članstvo in glavnih prednostnih nalog, da bi čim prej začeli pridružitvena pogajanja; meni, da je začetek pristopnih pogajanj z EU junija 2013 izvedljiv cilj; poziva Srbijo, naj nadaljuje demokratične, sistemske in družbeno-gospodarske reforme, ki ji bodo omogočile, da prevzame in učinkovito izvede obveznosti iz članstva;
 2. pozdravlja izvedbo parlamentarnih, lokalnih in predčasnih predsedniških volitev maja 2012, ki so po oceni OVSE/ODIHR potekale v duhu spoštovanja temeljnih pravic in svoboščin; poziva vlado, naj upošteva priporočila iz končnega poročila OVSE/ODHIR, da bi izboljšala preglednost volilnega procesa;
 3. pozdravlja zavezo nove vlade za nadaljevanje procesa vključevanja v EU in poudarja, da mora izvesti reforme; spodbuja novo vlado, naj si iskreno prizadeva za sprejetje reform, zlasti najbolj pomembnih na področju sodstva, boja proti korupciji, svobode medijev, zaščite vseh manjšin, trajnostnega upravljanja naravnih virov, strukturnih gospodarskih reform in boljšega poslovnega okolja;
 4. poudarja, da je začetek pristopnih pogajanj s Srbijo možen takoj, ko bodo zadovoljivo izpolnjene osrednje prednostne naloge, a pod pogojem, da se bo nadaljeval proces reform, zlasti na področju pravne države; poudarja, da bo to dokaz, na eni strani, zavezanosti Unije procesu širitve in na drugi, prihodnosti v EU za države Zahodnega Balkana; pozdravlja napredek Srbije pri izpolnjevanju političnih kopenhavskih meril, kot je to potrdila Evropska komisija v svojem poročilu o napredku za leto 2012, ter ponovno opozarja, da je dodaten napredek v procesu evropskega vključevanja odvisen od nadaljevanja reformnega procesa, posebej pa od zagotavljanja demokracije in delovanja demokratičnih institucij, podpore pravni državi, spoštovanja človekovih pravic, enake in učinkovite zaščite za vse manjšine v Srbiji v skladu z evropskimi standardi, dobrih sosedskih odnosov in regionalnega sodelovanja, vključno z mirnim reševanjem dvostranskih vprašanj, ter boljšega delovanja tržnega gospodarstva;
 5. poudarja, da je pristop Srbije k EU bistvenega pomena za kakovost gospodarskega in družbenega razvoja v državi;
 6. poudarja pomen stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma EU-Srbija, ki opredeljuje vzajemne pravice in obveznosti obeh strani pred vstopom Srbije v Evropsko unijo; je seznanjen, da je Srbija dosegla dobre rezultate pri izpolnjevanju svojih obvez iz stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma in začasnega sporazuma; poziva državo članico, ki še ni ratificirala stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, naj to stori kar se da hitro in s tem omogoči njegovo čimprejšnjo uveljavitev, saj bo to okrepilo in še spodbudilo odnose med EU in Srbijo;

Četrtek, 18. april 2013

7. pozdravlja napredek Srbije pri doseganju političnih kopenhavskih meril, kar je Komisija potrdila v svojem poročilu o napredku za leto 2012; opozarja, da je nadaljnji napredek procesa evropskega vključevanja neposredno odvisen od prizadevanj za nepreklicno izvedbo reform in izpolnitev pogojev, ki jih je določil Svet; poudarja, da je ključno izvajanje;

8. z obžalovanjem ugotavlja, da se je deveti krog dialoga na visoki ravni med Beogradom in Prištino končal brez celovitega sporazuma o obsegu pristojnosti skupnosti srbskih občin; poziva obe strani, naj nadaljujeta in poglobita pogovore, da bi čim prej poiskali za obe strani sprejemljivo in trajnostno rešitev vseh še nerešenih vprašanj; poudarja, da je normalizacija odnosov v najboljšem interesu Srbije in Kosova in da gre za enega ključnih korakov na poti do sprostitev procesa evropskega vključevanja; poziva k celovitemu izvajanju sporazumov, ki sta jih strani dosegli do sedaj; pozdravlja srečanja med srbskim in kosovskim predsednikom vlade Ivico Dačićem in Hashimom Thaçijem kot bistven korak k dejanski spravi med Srbi in Kosovci ter normalizaciji odnosov med Srbijo in Kosovom; pozdravlja proaktivno in vodilno vlogo visoke predstavnice/podpredsednice Catherine Ashton pri omogočanju dialoga med Srbijo in Kosovom; z zadovoljstvom pričakuje napredek na drugih področjih, denimo pri telekomunikacijah in energiji, in obe strani poziva, naj si dejavno prizadevata za rešitev vprašanja pogošenih oseb; pozdravlja navodilo srbske vlade o izvajanju sporazuma o vključujočem regionalnem sodelovanju, odločitve o imenovanju uradnika za zvezo v pisarni EU v Prištini in Beogradu ter podpis sporazuma o upravljanju meja in prve korake njegovega izvajanja; poziva Beograd, naj še naprej dobro sodeluje z EULEX na področju pravne države in pospeši skupna prizadevanja v boju proti organiziranemu kriminalu; spodbuja Srbijo, naj v celoti sodeluje s posebno preiskovalno projektno skupino pri EULEX in ji pomaga pri delu;

9. poudarja, da je treba v proces dialoga pritegniti parlamenta Srbije in Kosova ter civilno družbo; poudarja, da je treba javnost v Srbiji in Kosovu pregledno in usklajeno obveščati o izidih dialoga, da bi okrepili verodostojnost procesa in javno podporo; poziva k pripravi skupnih sporočil in javnih posvetovanj glede vprašanj, ki se obravnavajo z dialogom, vsakič, ko je to primerno, ter k objavi vseh sklenjenih dogovorov v angleščini, srbsčini in albanščini;

10. ponovno opozarja, da so ideje o delitvi Kosova ali drugih držav Zahodnega Balkana v nasprotju z duhom evropskega vključevanja; poziva k rodpravi paralelnih institucij srbske države na severnem Kosovu, zlasti k razpustitvi varnostnih služb in sodnih organov; poudarja pomen zagotavljanja družbeno-gospodarskega razvoja v regiji; ponavlja, da mora biti gospodarska podpora v celoti pregledna, zlasti pri financiranju šol in bolnišnic na severnem Kosovu; poudarja, da morajo srbske in kosovske oblasti nadaljevati svoje delo za zaščito vseh manjšin in njihovo vključevanje v širšo družbo;

11. pozdravlja sodelovanje Srbije z Mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo, na osnovi katerega so bili vsi osumljenci vojnih zločinov predani haaškemu sodišču v sojenje; spodbuja nadaljnje sodelovanje s sodiščem; se pridružuje večkratnim pozivom glavnega tožilca tega sodišča k izvedbi temeljitih preiskav in pregonu oseb, ki so sodelovale v podpornih omrežjih, ki so ubežnikom omogočala, da so se tako dolgo skrivali, zlasti v vojaških in civilnih varnostnih službah; ugotavlja, da domači sodni pregon vojnih zločinov vztrajno napreduje, a opozarja, da je treba odločneje obravnavati vprašanja pogošenih oseb; poleg tega poziva organe, naj zagotovijo verodostojnost in profesionalnost programa za zaščito prič ter mu zagotovijo primerne vire, da bo sodstvo lahko uspešno nadaljevalo sodne postopke proti vojnim zločinom; opozarja na dejstvo, da so se številni nekdanji policisti prostovoljno odločili, da v tem programu zaradi velikih pomanjkljivosti ne bodo sodelovali;

12. poziva srbske organe in politične voditelje, naj se vzdržijo izjav in dejanj, ki spodkopavajo avtoriteto in integriteto sodišča, Srbijo pa, naj izpolni svojo obljubo in dosledno vztraja pri regionalnem sodelovanju in si prizadeva za spravo na zahodnem Balkanu, kljub očitnemu razočaranju srbskega javnega mnenja po nedavnih oprostilnih sodbah v primerih Gotovine, Markača in Haradinaja; pozdravlja podpis protokola o sodelovanju pri pregonu storilcev vojnih zločinov, zločinov zoper človečnost in genocida med Srbijo ter Bosno in Hercegovino;

13. poudarja, da si morajo organi bolj prizadevati za zagotovitev pravice preživelim žrtvam spolnega nasilja med konflikti v Srbiji in drugje na Zahodnem Balkanu;

14. pozdravlja zavezanost vlade boju proti sistemski korupciji in organiziranemu kriminalu, saj je to izredno pomembno za proces vključevanja Srbije v EU; poudarja, da je pomembno krepiti neodvisnost institucij pri boju proti korupciji, zlasti protikorupcijske agencije in tožilca za boj proti korupciji, pa tudi izboljšati usklajevanje med agencijami;

Četrtek, 18. april 2013

poziva oblasti, naj dokončno pripravijo nacionalno protikorupcijsko strategijo 2012–2016 in spremljajoči akcijski načrt ter poskrbijo, da bo protikorupcijska komisija kot neodvisni organ imela pomembno vlogo pri uresničevanju teh dokumentov; poudarja, da je politična volja bistvena za doseganje dobrih rezultatov preiskav in obsodb v odmevnih primerih korupcije, vključno s 24 spornimi privatizacijami, ter upa, da bo posebna in proaktivna vloga prvega podpredsednika vlade na tem področju prinesla rezultate;

15. ugotavlja, da Srbija pripravlja novo strategijo pravosodne reforme, in podpira prizadevanja za vzpostavitev novega sodnega sistema, ki bi izboljšal učinkovitost in neodvisnost celotnega pravosodnega sistema; pozdravlja zavezanost vlade, da bo odpravila pomanjkljivosti pri reformi sodstva in zagotovila, da pravni okvir ne bo omogočal neprimerne političnega vpliva, da bi poskušala rešiti vprašanje pooblastila, ki ga ima parlament za imenovanje sodnikov in tožilcev, in sodelovanja političnih funkcionarjev pri delu visokih sodnih svetov in svetov državnih tožilcev; poudarja pomen sprejetja jasnih in preglednih meril za ocenjevanje imenovanih sodnikov in tožilcev, ki bodo zagotavljala njihovo neodvisnost in strokovnost; poudarja še, da je treba ukrepe za odpravo vse večjih sodnih zaostankov izvajati v skladu s priporočili beneške komisije; ugotavlja, da ministrstvo za pravosodje še vedno upravlja osnovna sredstva, kar bi lahko še bolj omejilo neodvisnost sodstva; poziva vlado, naj kakovosti reforme daje prednost pred njeno hitrostjo in se pri tem opre na razpoložljivo tehnično strokovno znanje iz tujine; poleg tega poudarja, da sodniki in tožilci zaradi obsežnih sprememb srbske zakonodaje potrebujejo začetno in nadaljnje poklicno usposabljanje;

16. ponovno poudarja, da tožilci in policija potrebujejo stalno in celostno usposabljanje za izvajanje zapletenih preiskav, zlasti finančnih; poudarja, da je za boj proti sistemski korupciji ključnega pomena, da se pretrgajo vezi med političnimi strankami, zasebnimi interesi in javnimi podjetji; posebej opozarja, da mora financiranje političnih strank postati pregledno in skladno s standardi EU; poziva oblasti, naj v celoti izvajajo zakon o financiranju političnih strank; trdi, da v celotnem procesu boja proti korupciji ne sme biti ogroženo načelo o domnevni nedolžnosti; poudarja, da je treba za zaustavitev korupcije nujno prijavljati nepravilnosti; zato poziva vlado, naj uveljavlja in izvaja predpise o zaščiti prijaviteljev nepravilnosti in naj ljudi dejavno spodbuja k obsojanju korupcije na vseh ravneh; opozarja, da so tako oblasti kot mediji odgovorni za to, da verodostojno obveščajo javnost o tekočih preiskavah korupcije, kar je nujno za uspešno in strokovno delo sodstva in policije;

17. poziva k večji politični zavezanosti reformi javne uprave, zlasti pri izpolnjevanju mednarodnih standardov zakonodajnega okvira in uskladitvi z njimi;

18. je seznanjen s prizadevanji nove vlade za obravnavo pomislekov, ki jih je Evropski parlament izrazil v zvezi s pozivom za takojšnjo spremembo 359. člena kazenskega zakonika, vendar je zaskrbljen, ker so bile iste določbe vključene v 234. člen tega zakonika; poudarja, da se določb novega 234. člena kazenskega zakonika ne sme uporabljati za lastnike zasebnih domačih ali tujih družb ali za odgovorne osebe v tujih družbah izven Srbije, in poziva oblasti, naj opustijo vse kazenske postopke proti tem osebam; to bi moralo veljati tudi pri prerazvrstitvi za vsak primer posebej; težavo neupravičeno zamrznjenih sredstev bi bilo treba odpraviti čim prej, saj poslabšuje razmere v srbskem gospodarstvu;

19. je zaskrbljen nad pravno in politično negotovostjo glede avtonomije Vojvodine ter nad vse večjim političnim trenjem med državnimi in pokrajinskimi organi, potem ko je skupščina Vojvodine naznanila, da bo razglasila avtonomnost pokrajine; poziva srbsko vlado, naj vzpostavi prejšnje stanje in prekliča ukrepe centralizacije ter takoj začne pogajanja z vlado avtonomne pokrajine, da bi našli rešitve, ki bodo spoštovale načela pravne države in subsidiarnosti; strani opominja, da bi moral biti v skladu z ustavo zakon o financiranju avtonomne pokrajine sprejet že do konca leta 2008; zato spodbuja vlado, naj ta zakon pripravi in ga brez nadaljnega odlašanja predloži parlamentu, saj je to nujno za delovanje demokracije in pravne države v Srbiji;

20. ponovno poziva k pregledu primerov neupravičene zamrznitve sredstev ter neprimerno višje in retroaktivne obdavčitve zasebnikov in njihovih zasebnih družb; poziva ministrstvo za pravosodje in ustavno sodišče, naj takoj prenehata selektivno uporabljati zakon o enkratnem davku na dodatni dobiček in dodatno premoženje, pridobljeno zaradi posebnih ugodnosti, in vse določbe drugih davčnih zakonov, ki omogočajo uveljavljanje neprimerno visokih kazni, ki se pred pravnomočno sodbo v davčnih postopkih vodijo v stečaj; poziva srbske oblasti, naj prizadetim zasebnikom in družbam ponudijo pošteno odškodnino;

Četrtek, 18. april 2013

21. izraža zaskrbljenost zaradi protislovnih zakonodajnih pobud, kot so spremembe zakona o narodni banki, sprejete avgusta 2012, ki zelo slabo vplivajo na neodvisnost in avtonomijo te institucije in jo izpostavljajo nedopustnemu vplivu vlade; poudarja, da kopenhavska politična merila navajajo neodvisnost državnih institucij; pozdravlja novembra 2012 sprejete spremembe k temu zakonu, ki sledijo priporočilom Komisije s ciljem zagotavljanja boljše kontinuitete narodne banke in zmanjševanja vpliva, ki bi ga imela vsaka zamenjava vlade na vodenje banke;
22. ponovno poziva oblasti, naj si še naprej prizadevajo za odpravo zapuščine nekdanjih komunističnih tajnih služb kot korak k demokratizaciji Srbije; opozarja na pomen nadaljnje reforme sektorja varnostnih služb in večjega parlamentarnega nadzora nad njimi ter na pomen odprtja državnih arhivov, zlasti dostopa do dokumentov nekdanje tajne policije Udbe; spodbuja oblasti, naj omogočijo dostop do arhivov, ki se nanašajo na nekdanje jugoslovanske republike, in naj jih vrnejo njihovim vladam, če te za to prosijo;
23. pozdravlja, da se civilni nadzor nad varnostnimi službami postopoma povečuje; ugotavlja pa, da celotni zakonodajni okvir ni dosleden in da ga je treba še bolj uskladiti z evropskimi standardi; je zaskrbljen nad večanjem nepooblaščenega nadzora; poziva oblasti, naj sprejmejo celotno in sodobno zakonodajo, ki bo jasno določala mehanizem civilnega nadzora nad civilnimi in vojaškimi varnostnimi službami; ugotavlja, da sedanji nejasni pravni okvir, ki opredeljuje pristojnosti varnostnih služb, dopušča neprimeren politični vpliv in spodbujata splošna prizadevanja za to, da bi Srbija resnično postala pravna država;
24. je zaskrbljen zaradi ponovnih obtožb glede nasilnega ravnanja in zlorabe položaja policije, zlasti v Kragujevu, Vranju in Leskovcu; opozarja, da je neodvisnost in profesionalnost državnih institucij del kopenhagenskih meril; poziva oblasti, naj v zvezi s tem sprejmejo vse potrebne ukrepe za povrnitev javnega zaupanja v policijo in naj preganjajo vse storilce domnevnih incidentov;
25. poudarja, da je treba vzpostaviti neodvisen nadzor in zmogljivosti za zgodnje odkrivanje nepravilnosti in navzkrižij interesov na področjih javnih naročil, upravljanja javnih podjetij, postopkov privatizacije in javnih izdatkov, ki so trenutno še posebej podvržena korupciji; je zaskrbljen zaradi postopkovnih pomanjkljivosti pri oblikovanju komisije za varstvo pravic ponudnikov; poudarja, da morajo za neodvisne regulatorje, ki se ukvarjajo z javnimi naročili, veljati najvišji standardi integritete, saj javna naročila veljajo za enega glavnih virov korupcije v državi;
26. pozdravlja prizadevanja Srbije v boju proti dogovarjanju o izidih športnih tekmovanj in to, da je tovrstna praksa po spremembi kazenskega zakonika postala kaznivo dejanje;
27. z zadovoljstvom ugotavlja, da instrument za predpristopno pomoč (IPA) v Srbiji dobro deluje; poudarja pomen sredstev, ki jih je Komisija prek IPP dodelila decembra 2012, da bi podprla prizadevanja Srbije za izvajanje programa reform EU; poudarja, da bo financiranje uporabljeno za boljšo učinkovitost sodnega sistema, razvoj zmogljivosti na področju azila ter boj proti organiziranemu kriminalu, vključno s trgovino z ljudmi in korupcijo; spodbuja vladu in EU, naj poenostavita upravni postopek za financiranje instrumenta IPA, da bi postal bolj dostopen manjšim in necentraliziranim upravičencem; poudarja, da je treba v prihodnji reviziji finančnega okvira EU ohraniti ustrezno raven predpristopne pomoči;
28. predlaga, da se s spremembo zakona o vračanju premoženja odstranijo vse postopkovne in pravne ovire za povračilo v naravi;
29. ugotavlja, da sta korupcija in organizirani kriminal v tej regiji splošno razširjena, ter poziva k regionalni strategiji in okrepljenemu sodelovanju med vsemi državami, da bi ta resna vprašanja reševali bolj uspešno;
30. meni, da bi zgodnji začetek pristopnih pogajanj o 23. in 24. poglavju koristil procesu boja proti korupciji in organiziranemu kriminalu ter utrditvi pravne države; v zvezi s tem spodbuja oblasti, naj na področju pravosodja dosežejo konkretne rezultate in se obenem borijo proti korupciji in organiziranemu kriminalu ter dosežejo verodostojne rezultate pri odmevnih primerih korupcije,
31. opozarja, da so prodorni, strokovni in neodvisni mediji bistven element demokratičnega sistema; poziva oblasti, naj pospešijo izvajanje strategije za medije, ki je bila sprejeta oktobra 2011, in spremljajočih akcijskih načrtov; je zelo zaskrbljen zaradi rednega nasilja in groženj, ki so jih deležni novinarji, zlasti tisti, ki preiskujejo korupcijo in organizirani kriminal; poudarja, da je bistvenega pomena, da se rešijo primeri umorjenih novinarjev iz 90. let prejšnjega stoletja in prvega desetletja tega stoletja, kar bi bil dokaz, da je nova vlada zavezana zagotavljanju pravne države in svobode medijev; je

Četrtek, 18. april 2013

zaskrbljen zaradi poskusov nadzora in vplivanja na medije in oblasti poziva, naj zagotovijo neodvisnost medijev od političnih pritiskov in s tem varno delovno okolje za novinarje, da bi ti svoje delo lahko opravljali uspešno in brez samocenzure; poudarja, da je treba ukrepati proti koncentraciji lastništva medijev in njihovi premajhni preglednosti ter zagotoviti enak dostop do oglaševalskega trga – ki ga še vedno obvladujejo le maloštevilni gospodarski in politični akterji – vključno z izplačevanjem javnih sredstev, ki se porabljajo za oglaševanje in reklame; poziva novinarje, naj spoštujejo etični kodeks; ugotavlja, da je raven dostopa do interneta še vedno nizka, priznava njegov pomen za svobodo medijev in oblasti poziva, naj temu področju posvetijo kar največjo pozornost; ugotavlja, da je pri poročanju med volilno kampanjo manjkal nujni analitični element, kar kaže na to, da je treba razjasniti vprašanje lastništva medijev; pozdravlja dejstvo, da je v strategiji za medije upoštevana ustavna pravica glede medijev v manjšinskih jezikih, in poudarja, da bi pravica do delovanja regionalnega javnega radia in televizije morala veljati tudi v Vojvodini;

32. pozdravlja vlogo neodvisnih regulativnih organov za večjo učinkovitost in preglednost državnih ustanov; poziva oblasti, naj si pri zagotavljanju skladnosti pravnega sistema in nepristranskega izvrševanja vseh pravnih določb prizadevajo za najvišje mogoče standarde; izreka pohvalo zlasti delu, ki ga opravljata varuh človekovih pravic in pooblaščenec za informacije javnega značaja in varstvo osebnih podatkov; poziva oblasti, naj nacionalnemu revizijskemu organu, komisiji za varstvo konkurence, uradu za javna naročila in komisiji za varstvo pravic ponudnikov zagotovijo ustrezne finančne, upravne in prostorske zmogljivosti, da bodo lahko opravljali svoje naloge; poziva oblasti, naj sprejmejo nadaljnje ukrepe v zvezi z ugotovitvami protikorupcijskega sveta, ki so pripomogle k temu, da je javnost postala pozorna na odmevne primere korupcije; poziva oblasti, naj pospešijo nadaljnje ukrepe glede priporočil neodvisnih regulativnih organov in zagotovijo neodvisnost in posvetni značaj republiške agencije za radiofuzijo; ponovno poudarja, da so neodvisni regulativni organi bistveni za uspešen boj proti sistemski korupciji in da so osrednji del mehanizma zavor in ravnovesij za učinkovit nadzor vlade;

33. poudarja pomen boja proti vsem oblikam diskriminaciji ranljivih skupin, zlasti manjšin, Romov, pripadnikov LGBT in invalidnih oseb; poziva oblasti, naj protidiskriminacijsko zakonodajo čim hitreje uskladijo s pravnim redom Unije, zlasti glede izjem, ki veljajo za verske ustanove glede obveznega zagotavljanja ustreznih prilagoditev za invalidne delavce, opredelitve posredne diskriminacije ter vloge nevladnih organizacij v sodnih postopkih; z obžalovanjem ugotavlja, da niso bili doseženi rezultati pri pregonu in pravnomočnih obsodbah kaznivih dejanj v zvezi z diskriminacijo; poziva politične voditelje, naj dejavno sodelujejo v kampanjah za promocijo strpnosti, zlasti do Romov, žensk, invalidnih oseb in populacije LGBT; pozdravlja pozitivne ukrepe, ki sta jih za spodbujanje teh vrednot v srbski družbi izvedla varuh človekovih pravic in komisar za enakost;

34. potrjuje, da imajo ženske velik vpliv na spremembe v srbski družbi; ugotavlja, da se je zastopanost žensk v srbskem parlamentu po volitvah leta 2012 izboljšala; pozdravlja, da je 84 od 250 sedežev v parlamentu pripadlo ženskam; kljub temu poziva srbske oblasti, naj si še bolj prizadevajo za enako zastopanost, poudarja, da so ženske na trgu dela in v drugih družbenih sektorjih še vedno diskriminirane in da še niso polno zastopane v političnem življenju države, vključno s položaji v vladi; je zaskrbljen, ker ni vidnega napredka glede enakih možnosti za ženske in moške kljub temu, da obstajajo zakonodajni in izvedbeni organi proti diskriminaciji in za enakost spolov; ugotavlja, da sta učinkovito izvajanje veljavne zakonodaje in nadaljnja krepitev upravnih zmogljivosti še vedno zelo težavna, poziva srbske oblasti, naj povečajo prizadevanja na tem področju;

35. pozdravlja dejstvo, da je Srbija podpisala konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima; poudarja, da je treba konvencijo začeti hitro izvajati in zagotoviti njeno ustrezno izvrševanje, saj je nasilje nad ženskami še vedno zaskrbljujoče;

36. poziva oblasti, naj se osredotočijo na politiko zmanjšanja brezposelnosti in revščine invalidnih oseb ter njihove diskriminacije;

37. je zaskrbljen, ker huliganske skupine ogrožajo pravno državo in javno varnost v Srbiji, zlasti po tem, ko je vlada ob odpovedi beograjske parade ponosa oktobra 2012 sporočila, da teh skupin ni sposobna nadzorovati; poziva srbsko vlado, naj takoj zagotovi usklajen nastop vseh ustreznih vladnih in varnostnih ustanov do teh skupin, da te ne bodo več pomenile grožnje in da se bodo preganjale vse oblike nasilja ali kaznivih dejanj, ki jih povzročajo člani teh skupin;

Četrtek, 18. april 2013

38. spodbuja srbske oblasti, naj zagotovijo varnost zagovornic človekovih pravic; je zaskrbljen, ker so se v letu 2012 še vedno našli primeri sovražnega govora, groženj in fizičnih napadov, nenazadnje tudi na zagovornike pravic LGBT in aktiviste, ki opozarjajo na pomen soočenja s preteklostjo;

39. poudarja, da je treba sistematično kaznovati sovražni govor in da je pomembno, da vlada obsodi sovražni govor, če prihaja iz vrst javnih uradnikov;

40. obsoja odločitev vlade o prepovedi beograjske parade ponosa, ki bi morala biti 6. oktobra 2012; poziva srbske oblasti, naj pripravijo in izvedejo akcijski načrt za boljše poznavanje in razumevanje pravic LGBT, se borijo proti homofobiji in izboljšajo varnost ter tako zagotovijo, da bodo lahko parada ponosa ali podobne pobude leta 2013 in kasneje potekale neovirano, uspešno in varno; poziva oblasti, naj si močneje prizadevajo za svobodo zbiranja, zlasti z dejansko prepovedjo ekstremističnih desničarskih organizacij in neuradnih navijaških skupin športnih ekip, ki so tesno povezane z organiziranim kriminalom; v zvezi s tem pozdravlja sodbi ustavnega sodišča, s katerima sta bili prepovedani dve taki organizaciji;

41. pozdravlja obstoj zakonodajnega okvira, ki se nanaša na narodne, etnične in kulturne manjšine v Srbiji; vseeno pa poudarja, da so potrebna dodatna prizadevanja za njegovo učinkovito izvajanje povsod v Srbiji; poziva oblasti, naj odpravijo znane pomanjkljivosti, zlasti v zvezi s pravičnim zastopanjem manjšin v javni upravi, sodstvu in policiji; vztraja, da so potrebni doslednejši in hitrejši ukrepi, ki bodo zagotovili neomejen dostop do kakovostnega izobraževanja v manjšinskih jezikih na državni in pokrajinski ravni, kar je nujno za ohranitev etnične in kulturne identitete, predvsem pa je treba zagotoviti vse potrebne učbenike in drugo učno gradivo; poziva oblasti, naj zagotovijo, da bodo manjšinski sveti prejeli vsa potrebna proračunska sredstva; poziva Komisijo, naj še naprej pozorno spremlja srbska prizadevanja na tem področju;

42. z obžalovanjem ugotavlja, da republiški svet za narodne manjšine ne deluje vse od leta 2009; poziva oblasti, naj v dobri veri omogočijo oblikovanje bošnjaškega nacionalnega sveta ter vključitev obeh islamskih skupnosti v državi; opozarja na dejstvo, da so Sandžak ter južni in jugovzhodni del Srbije, kjer živijo številne manjšine, gospodarsko nerazvite regije, zaradi česar si morajo oblasti še bolj prizadevati, da bi odpravile veliko brezposelnost in socialno izključenost; ponovno poudarja pomen izvajanja protokola o narodnih manjšinah, ki sta ga 1. marca 2012 v Bruslju podpisali romunska in srbska vlada; poziva srbske oblasti, naj izboljšajo položaj vseh manjšin, vključno z romsko, bošnjaško, albansko in bolgarsko, ki jih je gospodarska kriza prizadela bolj kot druge prebivalce, ter zagotovi dosledno uporabo pravnega okvira za varstvo manjšin po vsej Srbiji, zlasti na področjih izobraževanja, jezika in kulturnih pravic; obžaluje nedavne incidente v Vojvodini, med drugim tudi napade na etnične manjšine; zato poziva oblasti, zlasti organe javnega reda in miru, naj v zadevnih primerih raziščejo vse podrobnosti;

43. ugotavlja, da je bil popis prebivalstva za leto 2011 objavljen z veliko zamudo in da so albansko govoreči prebivalci v južni Srbiji masovno bojkotirali štetje, zato poziva srbske oblasti, zlasti na lokalni ravni, naj teh bojkotov ne uporabljajo kot izgovor za diskriminacijo albansko govorečih prebivalcev;

44. poudarja, da je treba izboljšati položaj romskega prebivalstva; priznava, da je bil dosežen določen napredek, naprimer višja stopnja vpisa romskih otrok v izobraževalni sistem in sprejeti ukrepi za njihovo boljše socialno vključenost, kot je podpora za prijavo „pravno neobstoječih“ oseb; vseeno pa poudarja, da so potrebni bolj osredotočeni in ciljno usmerjeni ukrepi za izboljšanje družbeno-gospodarskega položaja Romov, med drugim prek okvira EU za nacionalne strategije za vključevanja Romov; izraža zaskrbljenost zaradi trajnega pojava hude diskriminacije, socialne izključenosti, prisilnih izselitev in visoke stopnje brezposelnosti, zlasti med Romkinjami; ugotavlja tudi, da je treba protidiskriminacijsko zakonodajo popolnoma uskladiti s politiko EU;

45. pozdravlja pomembne ukrepe, sprejete za izvajanje vključujočega izobraževanja, in so privedli do vidnega povečanja deleža romskih otrok, vpisanih v osnovno šolo, pri čemer sedaj osnovno šolo končata dva od treh romskih otrok, medtem ko je bilo to razmerje pred nekaj leti ena proti štiri; je še vedno zaskrbljen zaradi prevladujoče nizkega deleža romskih otrok, ki obiskujejo srednjo šolo, in dejstva, da 70 % romskih otrok sploh ne hodi v šolo; poziva srbsko vlado, naj zagotovi, da bodo imeli vsi romski otroci in mladi enako in drugo možnost za vrnitev v šolo; poudarja, da je enakopraven dostop do kakovostne izobrazbe v zgodnjem otroštvu zelo pomemben za otroke iz prikrajšanih okolij in bistven za prekinitev medgeneracijskega kroga revščine in socialne izključenosti; zaskrbljeno ugotavlja, da gospodarska kriza nesorazmerno vpliva na majhne otroke, kar se kaže v tem, da se je med letoma 2008 in 2010 izjemno povečal delež otrok, ki živijo v popolni revščini; opominja, da je revščina v otroštvu tesno in stalno povezana s slabšim telesnim zdravjem, okrnjenim

Četrtek, 18. april 2013

kognitivnim razvojem, slabimi rezultati v šoli in socialnimi tveganji, vključno z višjimi stroški pravosodnega sistema in sistema socialnega varstva; poziva srbsko vlado, naj ukrepa in obravnava revščino otrok in njihovo socialno izključenost;

46. ponovno poziva srbske oblasti, naj sprožijo nadaljnje ukrepe za čezmejno sodelovanje s sosednjimi državami članicami EU, Bolgarijo, Madžarsko in Romunijo, tudi v okviru strategije EU za Podonavje, da bi med drugim spodbudili gospodarski razvoj obmejnih regij in območij, na katerih živijo manjšine; v zvezi s tem poudarja pomen odprtja terminala za gospodarska vozila in blago na mejnem prehodu Ribarci-Oltomanci;

47. pozdravlja napredek pri reformah sistema otroškega varstva in nadaljnje izvajanje zakona o socialnem varstvu iz leta 2011; je zaskrbljen zaradi vedno večjega števila otrok v skrbništvu, še zlasti pa zaradi počasnega zmanjševanja števila invalidnih otrok v zavodih ter romskih otrok v posebnih šolah; izraža tudi zaskrbljenost zaradi naraščajočega nasilja med mladimi in nasilja nad otroki, zato poziva oblasti, naj v enaki meri zaščitijo pravice ranljivih otrok, tudi romskih, uličnih in revnih;

48. ponovno poudarja, da je regionalno sodelovanje osrednjega pomena za uspešno evropsko vključevanje držav Zahodnega Balkana, saj je to dokaz pripravljenosti in sposobnosti držav prosilk za izpolnitev obveznosti iz članstva v EU in za njihov konstruktivni prispevek k nadaljnjemu razvoju evropskega povezovanja v kontekstu institucij EU; pozdravlja delo, vloženo v doseganje sprave, in izraža prepričanje, da bi morala Srbija še naprej igrati dejavno in konstruktivno vlogo v regiji ter iskati načine, kako priznati trpljenje in spoštovati pravico vseh žrtev vojnih zločinov do resnice in pravičnosti, vključno s podporo ustanovitvi pobude RECOM; opozarja, da so resnična sprava med narodi in ljudstvi, mirna rešitev sporov ter vzpostavitev dobrih sosedskih odnosov med evropskimi državami bistvene za trajnostni mir in stabilnost ter znatno prispevajo k pristnemu evropskemu procesu integracije; spodbuja srbske oblasti, naj z državami nekdanje Jugoslavije tesno sodelujejo pri reševanju vseh nerešenih problemov pravnega nasledstva;

49. globoko obžaluje izjavo predsednika Nikolića, ki je julija 2012 zanikal genocid v Srebrenici, in ga poziva, naj ponovno razmisli o svojem stališču in retoriki, da bi spodbudil pristno in trajno spravo; ponavlja, da ne sme biti nikakršnega zanikanja vojnih zločinov in kršitev človekovih pravic, ki so se zgodili v času konfliktov v nekdanji Jugoslaviji v 90. letih prejšnjega stoletja, vključno z genocidom v Srebrenici, ki sta ga v svojih ugotovitvah in sodbah kot takega prepoznala Mednarodno kazensko sodišče za nekdanjo Jugoslavijo in Meddržavno sodišče;

50. ponovno izraža odločno podporo liberalizaciji vizumskega režima za države Zahodnega Balkana; poziva Srbijo in najbolj prizadete države članice EU, naj skupaj rešijo vprašanje lažnih prošenj za azil; opozarja, da je liberalizacija vizumskega režima najvidnejši in konkretni dosežek procesa evropske integracije v regiji, zato jih poziva, naj storijo vse, kar je v njihovi moči za strogo izvajanje vseh potrebnih meril in ukrepov za brezvizumsko potovanje v države schengenskega območja; poudarja, da bi morebitna zamrznitev brezvizumskega režima znatno upočasnila proces pridruževanja držav Zahodnega Balkana, za katere velja; ugotavlja, da mora Srbija tesneje sodelovati z organi držav članic EU pri obravnavanju lažnih prošenj za azil, med drugim s sprejetjem in izvedbo reform za izboljšanje položaja manjšin, saj so brezvizumski režim in azilne politike nekaterih držav članic v številnih primerih zlorabili prav pripadniki manjšin; poziva države članice, na katere najbolj vpliva dotok lažnih prosilcev za azil, naj sprejmejo primerne mehanizme za obravnavanje teh primerov, predvsem tako, da države Zahodnega Balkana opredelijo kot „države varnega izvora“; poleg tega poziva države članice, naj Srbiji pomagajo pri njenih prizadevanjih za boj proti organiziranemu kriminalu v povezavi s trgovino z lažnimi prosilci za azil; ugotavlja tudi, da Srbija vedno bolj postaja država sprejemnica prosilcev za azil in zato potrebuje učinkovitejše upravljanje tovrstnih prošenj; poudarja, da je treba državljane primerno obvestiti o omejitvah brezvizumskega režima, da bi preprečili zlorabe svobode potovanja in politike liberalizacije vizumskega režima; ugotavlja, da je liberaliziran vizumski režim eden največjih dosežkov Srbije pri njenem nedavnem približevanju EU in da bi vsaka njegova začasna odprava nedvomno povzročila negativne družbene, gospodarske in politične posledice;

51. poudarja osrednjo vlogo aktivnih in neodvisnih organizacij civilne družbe in srbskega parlamenta pri krepitvi in utrjevanju demokratičnih političnih procesov v državi; poudarja pomen dialoga z organizacijami civilne družbe in osrednjo vlogo akterjev civilne družbe, ki prispevajo h krepitvi dialoga in regionalnega sodelovanja;

Četrtek, 18. april 2013

52. pozdravlja tesnejše sodelovanje vlade z nevladnimi organizacijami, vendar poziva k širšemu posvetovanju s temi organizacijami pri oblikovanju politike, tudi pri pripravi politik in zakonodaje ter pri spremljanju dejavnosti oblasti; poziva srbsko vlado, naj na vseh stopnjah procesa pridruženja sodeluje z organizacijami civilne družbe, nedržavnimi akterji in socialnimi partnerji ter naj po vsej državi zagotovi potrebne informacije, kot dokaz njene zavezanosti načelu vključevanja civilne družbe k oblikovanju politike, ker je to bistvenega pomena za odgovoren in odprt proces;
53. čestita srbski vladi za izvajanje programa za uničenje orožja; ugotavlja, da je uspešnost tega programa pomemben dejavnik pri premagovanju zapuščine nasilja v srbski družbi, ki je posledica vojskovanja v 90. letih prejšnjega stoletja;
54. pozdravlja uradni obisk predsednika vlade Ivica Dačića v Bosni in Hercegovini ter njegovo uradno podporo ozemeljski celovitosti in suverenosti te države; meni, da morajo biti neposredni odnosi Srbije z oblastmi Republike Srpske v skladu s to podporo in ne bi smeli ogroziti celovitosti, suverenosti, pristojnosti in učinkovitega delovanja institucij države Bosne in Hercegovine; srbske oblasti poziva še, naj dejavno podprejo vse potrebne ustavne spremembe, ki bi bosanskim institucijam na državni ravni omogočile izvedbo zahtevnih reform v procesu evropske integracije;
55. pozdravlja zamisel o začetku pogajanj za podpis pogodbe o dobrih sosedskih odnosih z Bolgarijo in upa, da bo to pomenilo pozitivnejši razvoj za regijo;
56. spodbuja politične voditelje na Hrvaškem in v Srbiji, naj si prizadevajo za izboljšanje medsebojnih odnosov; v zvezi s tem podpira vse pobude, ki vodijo boljšemu sodelovanju in spravi med državama; poudarja pomen dobrih sosedskih odnosov v procesu evropske integracije in poziva oblasti obeh držav, naj si še naprej prizadevajo za rešitev vprašanja pogrešanih oseb; poziva obe vladi, naj rešita odprta vprašanja meja in dejavno podpreta vrnitev beguncev;
57. pozdravlja izboljšanje odnosov med Črno goro in Srbijo; obe vladi poziva k boljšemu usklajevanju pri reformah, povezanih z EU, še zlasti pa pri obravnavi skupnih izzivov za pravno državo; spodbuja obe vladi, naj pospešita prizadevanja pri iskanju rešitve za odprta mejna vprašanja;
58. pozdravlja sporazum med Srbijo in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo o prostem gibanju državljanov, ki je bil sklenjen kot dodatek k sporazumom, ki jih je Srbija že podpisala; je seznanjen s ponudbo predsednika Nikolića, da bi posredoval pri iskanju rešitve za dolgotrajni spor med pravoslavnima cerkvama obeh držav, ob polnem upoštevanju načela delitve cerkve od države, ter pozdravlja to pobudo; poziva obe vladi, naj odpreta več mejnih prehodov, da bi lokalnemu prebivalstvu v obmejnih regijah omogočili hitro prečkanje meje;
59. pozdravlja doseženi napredek v sarajevskem procesu in dejavno sodelovanje Srbije pri tem; pozdravlja izid mednarodne konference donatorjev v Sarajevu aprila 2012, na kateri so Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Črna gora in Srbija sprejele dogovor o regionalnem stanovanjskem programu; odločno podpira ta program in spodbuja sodelovanje med temi državami pri iskanju rešitev za begunce in razseljene osebe v regiji; poziva vse strani, naj program izvajajo brez nepotrebnih zamud;
60. poziva Srbijo, naj spoštuje ozemeljsko celovitost Kosova in vsa dvostranska vprašanja reši v dialogu s Prištino in v dobrem evropskem duhu sosedstva in medsebojnega razumevanja;
61. je seznanjen s težavnimi izzivi gospodarske politike, ki jih je treba obravnavati; poudarja, da se je treba z izboljšanjem poslovnega okolja odzvati na visoko stopnjo brezposelnosti in ponovni pojav inflacije; ugotavlja, da zgolj novi varčevalni ukrepi ne morejo biti učinkoviti, če jih ne spremlja politika rasti;
62. spodbuja Srbijo, naj dodatno pozornost nameni nadaljnjemu izboljšanju poslovnega okolja, zlasti glede postopkov privatizacije in javnih naročil;
63. pozdravlja predstavitev akcijskega načrta za obnovljivo energijo, katerega cilj so konkretni ukrepi, s katerimi želi Srbija uresničiti svojo zavezo po pogodbi o energetski skupnosti, da bo do leta 2020 delež obnovljivih virov v skupni porabi energije znašal 27 %;
64. ponavlja pomen zgodovinske sprave v zvezi s krutimi dogodki med letoma 1941 in 1948 in poudarja, da je pomembna zaveza madžarskega in srbskega predsednika, da izrazita dolžno spoštovanje v zvezi s tem;

Četrtek, 18. april 2013

65. meni, da je dveletno delovanje skupnega srbsko-madžarskega odbora zgodovinarjev pozitiven korak v procesu medsebojnega razumevanja in sprave po zgodovinskih travmatičnih izkušnjah, ter poziva oblasti, naj razmislijo o razširitvi tega modela na vse srbske sosedbe;

66. pozdravlja sporazum srbskega in hrvaškega ministra za zunanje zadeve o oblikovanju skupne mešane komisije, ki bo obravnavala nerešena vprašanja med državama, vključno z medsebojnimi obtožbami obeh držav glede genocida; meni, da je to za celotno regijo pomemben korak naprej v smeri vključevanja v EU; v zvezi s tem poziva Svet, naj pospeši in okrepi skupne čezmejne projekte, ki jih financira EU, da bi še poglobili dobre sosedske odnose in okrepili regionalno sodelovanje;

67. poziva srbsko vlado, ki bo januarja 2013 začela predsedovanje energetske skupnosti, naj sprejme vse potrebne ukrepe, da bo energetska strategija, ki jo je ministrski svet energetske skupnosti sprejel 18. oktobra 2012 v Budvi, usklajena z okoljskimi standardi in podnebnimi cilji EU, sočasno pa naj zagotovi, da bodo v proces posvetovanja vključene vse interesne skupine, vključno z organizacijami civilne družbe;

68. poziva Komisijo, naj razširi energetske načrte za leto 2050, da bo vključeval države energetske skupnosti, saj so si te države in EU prizadevale za popolnoma integriran notranji trg za elektriko in plin ter že izvajajo pravni red EU na področju energije;

69. poziva k promociji gospodarskih politik, ki bodo zagotovile trajnostno rast, varovanje okolja in nova delovna mesta; poziva k dodatnim prizadevanjem za zagotovitev enostavnejšega poslovnega okolja za mala in srednja podjetja kot načinu za povečanje prihodkov in zmanjšanje brezposelnosti, zlasti med mladimi, pa tudi za boljši dostop do finančnih sredstev; opozarja, da obstoj državnih in zasebnih monopolov resno ovira prehod v odprto tržno gospodarstvo, zato vlado poziva, naj sprejme ukrepe za njihovo odpravo;

70. opozarja na znatno povečanje javnega dolga in na visoko stopnjo brezposelnosti; spodbuja vlado, naj še naprej izvaja ukrepe za zmanjševanje proračunskega primanjkljaja in pripravi strategijo zaposlovanja, ki se bo osredotočila na najbolj prizadete družbene skupine in na mlade;

71. poudarja, da svetovna finančna kriza negativno vpliva na družbo, zlasti na ranljive skupine; zato poziva oblasti, naj si po najboljših močeh prizadevajo kar se da zmanjšati negativne učinke – revščino, brezposelnost, socialno izključenost – ter obravnavati njihove temeljne vzroke in se bojevati proti njim;

72. poudarja, da je Srbija ratificirala pomembne temeljne konvencije Mednarodne organizacije dela o pravicah delavcev in revidirano Evropsko socialno listino; opozarja, da so pravice delavcev in sindikatov kljub ustavnim zagotovitvam še vedno omejene, zato Srbijo poziva, naj te pravice dodatno okrepi; je zaskrbljen, ker je socialni dialog še vedno šibek, posvetovanje s socialnimi partnerji pa neredno; poziva k nadaljnjim ukrepom za krepitev ekonomskega in socialnega sveta, da bo ta lahko imel dejavno vlogo pri krepitvi socialnega dialoga ter dejavnejšo posvetovalno vlogo pri sprejemanju zakonodaje;

73. z obžalovanjem opaža pomanjkanje napredka v zvezi z delavskimi pravicami in pravicami sindikatov; poziva oblasti, naj čim prej ustvarijo pogoje za pristen, zaenkrat neobstoječ socialni dialog, poenostavijo naj postopke za registracijo novih sindikatov ter spodbudijo priznanje že registriranih; opozarja na pomanjkljivosti zakona o delu, ki ni bil usklajen s pravnim redom Unije, pa tudi na zakon o stavki, ki ni skladen s standardi EU in Mednarodne organizacije dela; opozarja tudi, da favoriziranje in nepotizem ostajata velika problema v Srbiji; poudarja pomen zaposlovanja in napredovanja na podlagi zaslug, zlasti v javnem sektorju, ter dejstvo, da je odpuščanje delavcev na podlagi političnega prepričanja ali pripadnosti nesprejemljivo;

74. pozdravlja delo, ki ga je doslej opravila agencija za vračanje premoženja; poziva oblasti, naj zagotovijo, da bo agencija imela na voljo vsa potrebna upravna in finančna sredstva, da bo lahko neodvisno opravljala svoje delo; spodbuja povračilo v naravi, kadar je to mogoče; poudarja, da je treba sistemsko obravnavati pridobivanje javne lastnine s strani zasebnikov in v ta namen pripraviti popoln seznam javne in državne lastnine, zakon o zemljiščih in gradnji pa uskladiti z evropskimi standardi; opozarja, da je zlasti pri mestnih zemljiščih prišlo do nakupa z neprimernimi pravnimi postopki, ta zemljišča pa so organizirani kriminal in zasebniki uporabljali za pranje denarja;

75. pozdravlja novo uredbo o projektu evropske prestolnice kulture, ki omogoča udeležbo držav kandidatki EU v obdobju 2020–2030; podpira pobudo mesta Beograda za začetek kampanje „Beograd za evropsko prestolnico kulture 2020“ in spodbuja sorodne projekte, s katerimi bi Beograd in Srbijo kulturno približali EU, zlasti v zvezi z medetničnim sobivanjem, večkulturnim razumevanjem in medverskim dialogom;

Četrtek, 18. april 2013

76. poudarja pomen razvoja javnega prevoza, zlasti z nadgradnjo ali vzpostavljanjem novih železniških povezav v okviru trajnostnega prometnega sistema; obžaluje, da je bilo na tem področju in na področju kombiniranega prevoza doseženega le malo napredka;
77. poziva srbske oblasti, naj zlasti poenostavijo in pospešijo upravne postopke za izdajo gradbenih dovoljenj, licenciranje in mrežno povezovanje projektov obnovljive energije;
78. poudarja, da so potrebna znatna prizadevanja na področju okolja in zlasti pri gospodarjenju z vodo, varstvu narave in kakovosti zraka; poudarja, da brez primerne okrepitev upravne zmogljivosti ni mogoče doseči znatnega napredka, in poziva srbsko vlado, naj v zvezi s tem sprejme potrebne ukrepe;
79. obžaluje odločitev srbske vlade, ki je sklenila dvigniti najvišjo dovoljeno raven aflatoksina v mleku z 0,05 na 0,5 mikrogramov na kilogram, da bi se zoperstavila trenutni krizi v mlečnem sektorju; poziva srbske oblasti, naj se pravočasno spoprimejo z osnovnim vzrokom, zaradi katerega so povečale raven aflatoksina v mleku, nato pa naj znižajo najvišjo dovoljeno raven v skladu s standardi EU;
80. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladi in parlamentu Srbije.

P7_TA(2013)0187

Proces vključevanja Kosova v Evropsko unijo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 18. aprila 2013 o procesu vključevanja Kosova v Evropsko unijo ((2012/2867(RSP))

(2016/C 045/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju posebnega poročila Računskega sodišča št. 18/2012 o pomoči Evropske unije Kosovu v zvezi s pravno državo, objavljenega 30. oktobra 2012,
- ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 22. oktobra 2012 o pooblastitvi Komisije za začetek pogajanj o okvirnem sporazumu s Kosovom o sodelovanju te države v programih Unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. oktobra 2012 o študiji izvedljivosti za stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med Evropsko unijo in Kosovom (COM(2012)0602),
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 10. oktobra 2012 o strategiji širitve in glavnih izzivih v letih 2012 in 2013 (COM(2012)0600),
- ob upoštevanju izteka mandata mednarodnega civilnega predstavnika v septembru 2012 in postopnega zapiranja mednarodnega civilnega urada do konca leta 2012,
- ob upoštevanju poročil generalnega sekretarja Združenih narodov o tekoči dejavnosti Misije začasne uprave Združenih narodov na Kosovu in z njo povezanem razvoju dogodkov, pri čemer se zadnje poročilo z dne 8. novembra 2012 nanaša na obdobje od 16. julija do 15. oktobra 2012,
- ob upoštevanju ratifikacije sporazuma z EU o podalšanju mandata misije EULEX do junija 2014, ki jo kosovska skupščina opravila 7. septembra 2012,
- ob upoštevanju Skupnega ukrepa Sveta 2008/124/SZVP z dne 4. februarja 2008 o misiji Evropske unije za utrditev pravne države na Kosovu, EULEX Kosovo, kakor je bil spremenjen s Skupnim ukrepom Sveta 2009/445/SZVP z dne 9. junija 2009, Sklepom Sveta 2010/322/SZVP z dne 8. junija 2010 in Sklepom Sveta 2012/291/SZVP z dne 5. junija 2012,
- ob upoštevanju sklepov sej Sveta za splošne zadeve z dne 7. decembra 2009, 14. decembra 2010 in 5. decembra 2011, v katerih je poudarjeno in ponovno potrjeno, da bi moralo tudi Kosovo po izpolnitvi vseh pogojev in brez poseganja v stališče držav članic do njegovega statusa imeti korist od obeta končne liberalizacije vizumske ureditve; ob odobravanju začetka dialoga o vizumih januarja 2012 in predstavitve časovnega načrta za vizumsko liberalizacijo junija 2012,